

lik ja mina isiklikult sellist polariseerumist heaks ei pea.

Kuidas üldse üks hea arhitekt leiab tasakaalu planeerimise, ruumilise mõtlemise ning selle sõnastamise ja presenteerimise vahel? Tuleb ilmselt hästi vallata nii ühte kui ka teist? See on huvitav küsimus. Hea arhitekt oskab kindlasti ka oma tööd sõnastada ja seda artikuleerimise oskust saab ja peab ka arendama. Alates 2009. aastast olen Kunstiakadeemias seotud doktorantuuri vormiga "Loomepõhine uurimistö", milles utsitame arhitekte oma põhipraktika kõrval ka kõike tehtud pidevalt sõnastama.

Arhitektil on lisaks kõne- või kirja keelele veel üks – visuaalne – väljendusvahend juures, aga see ei tähenda, et näiteks tellijate puhul võib alati jooniste lugemise oskusele lootma jääda.

Hea arhitekti juures on ülioluline ka koostööoskus, sest üksi ei suuda keegi mõnd suuremat ja keerulisemat maja valmis teha.

Kas vähene oskus ja tahe koostööks võiks olla üheks suurimaks erinevuseks Eesti ja muu maailma arhitektuurimaastiku vahel? Seda viimast olete oma õpingute ja praktika käigus kogunud nii Austraalias, Lääne-Euroopas, USAs kui ka Hiinas. Jah, see on kindlasti üks erinevus. Selle illustreerimiseks näiteks on ka meie väiksed arhitektuuribürood, mille keskmine töötajate arv on kõigest 1,8.

Koostööoskus ja koos tegemise rõõm on olulised juba seetõttu, et arhitektil peab olema väga suur soov inimolevuse tahtmisi ja vajadusi tundma õppida, millele peab lisanduma tšine teadmistepagas kõiksugustest ruumilistest, tehnoloogilistest ja esteetilisest võimalustest, mille abil neid soove täita.

Kes on üldse arhitektile ideaalne tellija? Võib-olla taoline, kel on küll läbi mõeldud küllalt selge lähteülesanne ja visioon, mileni tahetakse jõuda, kes aga samas jätab arhitektile siiski võimaluse ka välja pakuda midagi niisugust, mille peale inimese ise ehk ei tule.

Mida arhitektina soovivad inimesele, kes hakkab maja – oma kodu või suvilat – rajama? Arhitektina julgustaksin veidi kompama ka piire, et sünniks midagi julgemat või uudemat.

Loomulikult algab asi tegelikult õigest krundivalikust – see peab olema väga selgelt läbi mõeldud. Kel on idealistlik kujutluspilt, et ta saab maaelu nautida kusagil

↑ **VALK** on valglinnastumise vastu ja soovib osta elukoha kompaktses linnaasumis.

äärelinnas, võiks enne krundiostu kolm korda oma otsust kaaluda.

Soovitaksin vaadata pigem kompaktse linnaasumi poole, kus elulised vajadused on lähedasti kaetud ja transpordile ei kulu sedavõrd palju aega ja energiat. Valglinnastumise vastu olen ma kindlasti. Meil on Tallinna ja ka teiste suuremate linnade ümber liialt palju näiteid, kus läbimõetmata ehitatakse mõned hoonekarbid põllule, kuid vajaliku taristu rajamine ja selle teenindamine on nii kallis, et toimivat elukeskkonda ei teki.

Olete elanud nii Melbourne'is, Pekingis, New Yorgis, Barcelonas – kus on olnud parim elukeskkond? Kuidas olete end suutnud nii erinevates kohtades sisse seada? Seal, kus ma igal hetkel olen olnud, seal ongi sel hetkel ka parim. Igal pool olen elanud ökonoomselt ja läbimõeldult, näiteks autot pole mul olnud kusagil, sest olen valinud elukohaks piirkonnad, kus saab ilma hakkama.

Nii igapäevase olme kui ka loomingu puhul köidavad mind ülesanded, kus tuleb kõigele eluks vajalikule leida koht oma eluasemes kompaktset, mahtudes ära väikesele pinnale. Näitena võib tuua ühe mu hea sõbra, Hongkongi arhitekti Gary Changi 32 m² korter, kus tema pere on elanud viis põlve järjest, ja mille tark ja läbimõeldud ruumipaigutus on kajastust leidnud muu seas ka CNNis.

“Kirjutada ja projekteerida ma korraga ei suuda”

Oma mitmekülge tegevuse jooksul on Veronika Valk võrdset hästi toime tulnud nii kirjutamise ja muu verbaalse väljenduse kui ka ruumilise planeerimise, jooniste ja muu arhitekti jaoks spetsiifilise infokäsitlusega. Ta ise märgib, et paralleelselt ta mõlemat tegevust teha siiski ei suuda.

“2013. aastal, kui kaitsesin doktori-tööd, olin verbaalsesse maailma nii sisse läinud, et mõnda aega ruumiga tegeleda ei suutnud. Kui mul tuleb palju kirjutada, siis samal ajal paralleelselt ei suuda jooniseid teha ega virtuaalseid mudeleid ehitada. Taolisele ümberlülitusele kulub teinekord nädalaid,” tunnistab ta ning ütleb veel, et üks täiendav töövorm on ministeeriumis jõudsalt lisandunud, millega ta oma varasemas karjääris pole varem nii olulises matus kokku puutunud – koosolekud. “Nende rohkus on suhteliselt uus, aga muus mõttes on töö iseloom siin minu varem tehtuga sisuliselt sarnane. Kirjutada tuleb jätkuvalt palju,” ütleb ta.